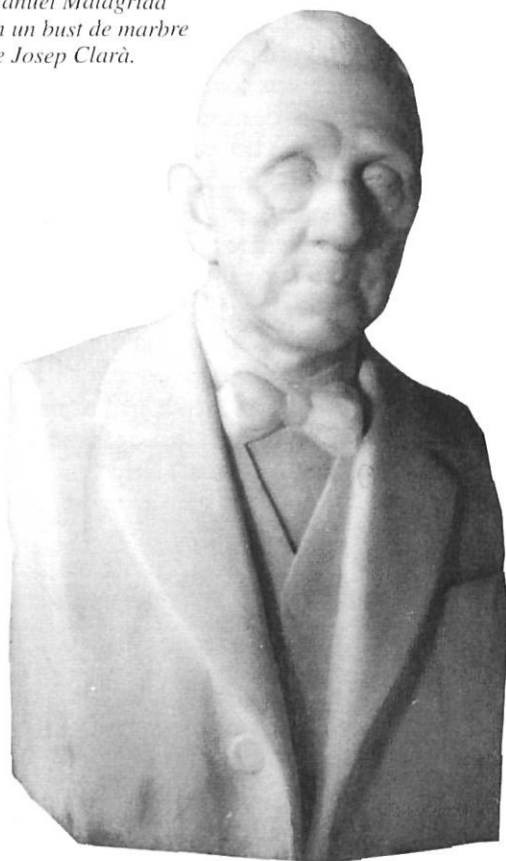

els cartells d'en Malagrida

crònica

Manuel Malagrida en un bust de marbre de Josep Clarà.

El mes de setembre passat la Sala Oberta del Museu Comarcal de la Garrotxa va acollir l'exposició *Els concursos de cartells dels Cigarrillos París, 1900-1901*, que aplegava un centenar dels cartells que van participar en els certàmens convocats per l'industrial olotí Manuel Malagrida i Fontanet (1864-1946) per promocionar la imatge d'un dels tabacs que manufacturava. No era la primera vegada que una selecció d'aquestes peces es mostrava al públic: l'any 1985, a instàncies de Francesc Miralles, Cajamadrid va organitzar dues exposicions que es van poder veure successivament a Barcelona i a Olot. Però l'exposició realitzada recentment a Olot presentava unes característiques especials.

En primer lloc, el nombre de peces exhibides era notablement superior. A més de la cinquantena de cartells que la família Malagrida va donar al Museu Comarcal de la Garrotxa els anys 1988 i 1993 s'hi han afegit reproduccions de molts

altres, efectuades a partir de les imatges procedents d'àlbums que es trobaven entre la documentació que l'any 1993 la família va cedir a l'Arxiu Històric Comarcal.

En segon lloc, el catàleg de l'exposició –que recull totes les obres exhibides– contenia informacions inèdites fins ara. La pacient labor d'investigació d'Antoni Monturiol, conservador del Museu i comissari de l'exposició, ha permès reconstruir la història d'aquests

Alguns dels cent cartells aplegats a l'exposició d'Olot.

concurso, la identificació de moltes peces que es donaven per perdudes i les vicissituds dels cartells una vegada acabats els certàmens. En aquesta tasca, ha estat d'una notable ajuda el conjunt de documents que la família Malagrída va cedir l'any 1993 a l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot. El fons inclou documents personals, correspondència, documentació econòmica, retalls de premsa i una àmplia col·lecció de fotografies familiars; però, una de les parts més atractives del fons documental dipositat a l'Arxiu és, sens dubte, el conjunt d'àlbums miscel·lanis confeccionats per Ramon Malagrída i Pons, fill de Manuel Malagrída, i que constitueixen una mena de biografia il·lustrada del personatge: retalls de diaris, menús de banquets oferts en el seu honor,

targetes de presentació d'autoritats, etc. Han estat precisament les fotografies i reproduccions de cartells presentats als concursos dels Cigarrillos París que contenen aquests àlbums les que han permès ampliar el catàleg de peces presentades en aquells certàmens.

Aquestes aportacions, doncs, han contribuït a fer una magnífica exposició, que reflecteix perfectament l'auge que tingué el cartellisme a Catalunya –i a tot Europa– al final del segle passat: després de la mostra de cartells celebrada a la Sala Parés l'any 1896, els concursos d'Anís del Mono, convocat el 1898 per l'industrial Vicenç Bosch –i que va guanyar Ramon Casas– i dels champagnes Codorniu, convocat per Manuel Raventós el mateix any, van popularitzar el cartell i el van fer un dels vehicles més utilitzats per a la publicitat, tant de l'empresa com de les entitats culturals i recreatives. Els certàmens convocats els anys 1900 i 1901 per Manuel

Malagrída, el primer amb caràcter estrictament argentí, i el segon d'abast internacional, serien la culminació d'aquest moviment, emmarcat en una època en què, com va recordar el dissenyador Enric Satué en la conferència pronunciada amb motiu de l'exposició, els empresaris i els creadors vivien en una sintonia que es donà en pocs moments d'aquest segle.

Avui, alguns dels cartells de l'exposició poden ser contemplats en la col·lecció permanent del Museu Comarcal de la Garrotxa. D'altra banda, el catàleg de l'exposició, de bella factura, ofereix dades prou interessants de Manuel Malagrída que no fan més que despertar la curiositat sobre algunes de les incògnites que planen encara sobre aquest personatge. Tant de bo que l'exposició que hem pogut veure a Olot hagi estat un estímul per a començar a resoldre-les.

ANNA BONFILL

